

РЕШЕНИЕ

№ 1807

гр. С., 08.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана Георгиева

Членове: Виолета Йовчева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Емилия М. Вукадинова
като разгледа докладваното от Виолета Йовчева Въззивно гражданско дело
№ 20211100512647 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение от 11.06.2021г. по гр.д. № 47837/2019 г. на СРС , III ГО, 180 състав „Д.Ц. VI-С.“ ЕООД е осъдено да заплати на А.-Р.И. М., на основание чл. 128, т. 2 КТ, сумата 2749. 32 лв. - неизплатена част от трудово възнаграждение за периода 16.08.2016 г. - м.01.2018г. вкл., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба - 16.08.2019г. до окончателно изплащане на сумата; на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата 647. 97 лв. - обезщетение за забава върху сумата за неизплатено трудово възнаграждение за периода 16.08.2016г. - 16.08.2019г., както и на основание чл. 222, ал. 3 от КТ сумата 3 746. 88 лв. - обезщетение в размер на brutното □ трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба - 16.08.2019г. до окончателно изплащане. С решението са отхвърлени иска с правно основание чл. 128, т. 2 от КТ за разликата над 2 749. 32 лв. до пълния предявен размер от 5165 в., иска с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за разликата над 647. 97 лв. до пълния предявен размер от 1 611. 74 лв., както и предявения иск с правно основание чл. 226, ал. 3 от КТ за заплащане на сумата от 1 000 лв. - обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди от незаконно задържане на трудовата книжка за периода 29.03.2019 г. – 05.07.2019 г.

Срещу решението в частта, с която са уважени исковете по чл. 128, т. 2 от КТ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, както и в частта, с която е уважен иска с правно основание чл. 222, ал. 3 от КТ за разликата над сумата от 600 лв. до пълния

уважен размер от 3 746. 88 лв., е подадена въззивна жалба от ответника „Д.Ц. VI-С.“ ЕООД, с оплаквания за неговата неправилност, поради нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Поддържа, че първоинстанционният съд не е обсъдил установения с Лътрешните правила на работодателя начин за определяне на трудовите възнаграждения в денталния център. Същите се формират на база постигането на утвърдени месечни нормативни. Сочи, че доколкото тези нормативи не са изпълнени, ищцата няма право да получи пълния размер на трудово си възнаграждение. Твърди и че на ищцата не се дължи обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 6 месеца на основание чл. 222, ал. 3 от КТ, доколкото тя не е работила при ответника непрекъснато в продължение на период от 20 години. Поддържа, че дължимото на ищцата обезщетение е в размер на brutното □ възнаграждение за общо два месеца, т.е. възлиза на сумата общо 600 лв. Моли съда да отмени решението в обжалваните части и да отхвърли предявените иски в съответните части, с присъждане на разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата-ищца А.И.М., в депозиран от нея отговор в срока по чл.263, ал. 1 ГПК, оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли съда да я остави без уважение. Претендира разноски.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал.2 от ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част, както и спазване на императивните норми на материалния закон /т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013г. по тълк.д. № 1/2013г., ОСГТК на ВКС/.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

Производството е образувано по искова молба на А.-Р.И. М. срещу „Д.Ц. VI-С.“ ЕООД за осъждането на ответника да заплати на основание чл. 128, т. 2 КТ сумата от 5 165 лв. - неизплатена част от трудово възнаграждение за периода от м.май 2015г. до м. януари 2018 г., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба - 16.08.2019г. до окончателно изплащане на сумата; на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД сумата 1 611. 74 лв. - обезщетение за забава върху сумата за неизплатено трудово възнаграждение; на основание чл. 222, ал. 3 от КТ сумата 3 746. 88 лв. обезщетение в размер на brutното □ трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба. до окончателно изплащане на сумата, както и на основание чл. 226, ал. 3 от КТ сумата от 1 000 лв. - обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди от незаконно задържане на трудовата □ книжка за периода 29.03.2019 г. – 05.07.2019 г.

В отговора на исковата молба ответникът е релевирал възражение за настъпила погасителна давност относно вземанията на ищеца за трудово възнаграждение. Посочва, че непогасеният остатък от възнаграждението е бил заплатен на ищцата. В първото по първоинстанционното дело открито съдебно заседание е изложил доводи, че съгласно вътрешните му правила възнаграждението се определя съобразно постигането на утвърдените в предприятието месечни норми, като в случая те не били изпълнени.

По делото е отделено като безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че за периода от 26.03.2001г. до 29.03.2019г. страните са били в трудово правоотношение, по силата на което ищцата е престирала труд при ответника на длъжност „медицинска сестра“. Съгласно приетото от въззивния съд допълнително споразумение от 10.09.2003г., ищцата е била заета на пълно работно време. Безспорно е и обстоятелството, че със Заповед № 14/29.03.2019г., трудовото правоотношение е било прекратено на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ, считано от 29.03.2019 г.

По делото е представен Анекс № 7, в сила от 01.04.2007г. към Вътрешни правила за организацията на работната заплата, по раздел: формиране и разпределение на средствата за работна заплата. В чл. 1 е предвидено, че средствата за индивидуална работна заплата на персонала се поставят в зависимост от финансовите средства и крайните резултати на центъра. Предвидено е, че от 01.04.2007г. се въвежда нов норматив за стоматологичен екип, като се коригират основните заплати на персонала. Посочено е, че заплатите на стоматологичен екип са гарантирани при изпълнение на новия индивидуален месечен норматив, считано от 01.04.2007г. При месечна заработка под индивидуалния норматив в продължение на три месеца се предприема: възстановяване на невнесената до норматива сума в рамките на следващо тримесечие, а при системно неизпълнение на норматива следват административни мерки. С Анекс № 8, в сила от 01.04.2008г. към Вътрешните правила за организацията на работната заплата, по раздел: формиране и разпределение на средствата за работна заплата, се въвежда нов минимален норматив. Предвидено е, че при месечна заработка под индивидуалния норматив в продължение на три месец, се предприема санкциониране на лекаря по дентална медицина, изразяващо се в удръжка на месечното възнаграждение, а при системно неизпълнение на норматива следват административни мерки.

В приетото от първоинстанционния съд заключение на назначената съдебно-счетоводна експертиза, е посочено, че в чл. 11 и чл. 12 от вътрешните правила за организацията на работната заплата на работодателя, при месечна заработка на екип под посочения минимум, трудовото възнаграждение се формира при условие на непълно работно време според финансовия резултат, като за издръжка на работното място се заделя процент, пропорционален на заработеното, но не по-малко от 30 %.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, че на ищцата не е заплатен пълният размер на трудовото ☐ възнаграждение за релевиращия период, като вземанията, станали изискуеми преди 16.08.2016г., са погасени по давност. Уважил е съответно и акцесорната претенция по чл.

86, ал. 1 от ЗЗД. След като е установил, че трудовото правоотношение на ищцата е прекратено поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и тя е работила в десет от последните двадесет години при ответника, е уважил и иска за заплащане на обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ.

Настоящият съдебен състав намира решението за правилно и законосъобразно, като съдът препраща към мотивите на СРС по реда на чл. 272 ГПК. С оглед доводите в жалбата, следва да се отбележи следното:

Въззивникът-ответник твърди, че на ищцата не е изплатен пълния размер на уговореното месечно възнаграждение, поради неизпълнение на предвидения във Вътрешните правила на работодателя месечен норматив. На първо място следва да се посочи, че това възражение не е направено в срока по чл. 131 ГПК. Независимо от изложеното, за пълнота следва да се отбележи, че по делото не са представени визираните в Анекс № 7/ 01.04.200 г. и Анекс № 8/01.04.2008г. Вътрешни правила за организацията на работната заплата. Дори съдържанието на относимите в случая чл. 11 и чл. 12 от тях да се извлече от заключението на вещото лице по приетата от първоинстанционния съд съдебно-счетоводна експертиза, настоящият съдебен състав намира, че тези разпоредби не могат да произведат целените от ответника правни последици.

На първо място, не може да се приеме, че с тези правила по отношение на ищцата се установява някаква форма на система за определяне на трудовото възнаграждение спрямо изработеното. В конкретния случай не са установени типичните норми за такава система /напр. за време, за изработка, за численост/, а е предвидено постигането на определен финансов резултат. Ищцата не може да е отговорна, респ. да влияе на генерираните от дружеството приходи. Реализирането на предоставяните от работодателя-търговец услуги е типично за определена категория длъжности - търговски представители, търговски консултанти, търговски сътрудници, дистрибутори, различни ръководни длъжности и прочие, но не и за длъжността на медицинска сестра, заемана от ищцата. Във всеки случай, въззивният съд намира, че приетия от работодателя метод не може да води до определяне на месечно възнаграждение, по-ниско от установената за страната минимална работна заплата, до какъвто резултат в случая се достига.

Това положение не се променя и с предвиденото в чл. 11 и чл. 12 от вътрешните правила, че при непостигане на заложения финансов резултат, трудът се заплаща в условията на непълно работно време. На първо място това влиза в пряко противоречие с правилото на чл. 138а от КТ, с което е уреден начинът за установяване на непълното работно време. От друга страна, в трудовия договор е уговорено пълно работно време, при условията на което ищцата е работила. В този смисъл е недопустимо престирианият от нея труд да се квалифицира като положен при непълно работно време с обратна сила и да се заплаща като такъв. В същото време, намаляването на финансовия резултат не може да се приравни на някаква форма на престой по вина на работника, което да доведе до намаляване на трудовото му възнаграждение на основание чл. 267, ал. 2 от КТ.

При така възприетия подход от ответника-работодател, по-същество работодателят прехвърля част от риска от упражняване на търговската дейност, което е недопустимо в отношенията работодател-работник. При престой или намаляване на обема на работа, законодателят е предвидил различни механизми, с които се отчита стопанският интерес на работодателя, в насока запазване на заетостта, като се ограничава задължението му за предоставяне на работата по чл. 127, ал. 1, т. 1 от КТ и в този смисъл за заплащането на трудовото възнаграждение по чл. 128, т. 2 от КТ, вкл. като му дава възможност да прекрати трудово правоотношение – чл. 120, чл. 138а, чл. 173, ал. 4, чл. 328, ал. 1, т. 3 и т. 4 от КТ и др. Същите обаче са изчерпателно изброени и работодателят не може да едностранно да предвижда други подобни способности, вкл. като настоящия, с който по същество компенсира незадоволителните финансови резултати от дейността си, чрез намаляване на основните трудови възнаграждения на своите работници.

Предвид изложеното, не е налице основание за редуциране на трудовото възнаграждение на ищцата и на нея се дължи заплащането на пълния уговорен с трудовия договор размер. Във въззивната жалба не са изложени доводи относно начина на изчисляване на дължимото трудово възнаграждение, поради което се явява основателен до приетия от районния съд размер от 2 749. 32 лв.

С оглед основателността на иска по чл. 128, т. 2 от КТ, основателна се явява и акцесорната претенция по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

По иска с правно основание чл. 222, ал. 3 от КТ настоящият състав намира следното:

Съгласно цитираната разпоредба, в приложимата редакция ДВ, бр.25/2001г., при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж - обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Съгласно изм. на чл. 222, ал. 3 КТ, ДВ, бр. 107/2020г., правото на 6 - месечно обезщетение възниква, ако работникът или служителът е придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години . Обезщетение по тази алинея може да се изплаща само веднъж. По делото е безспорно установено, че към датата на прекратяване на трудовото правоотношение на ищцата, е била отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, като не са налице данни тя да е получавала плащане по разглежданата разпоредба. С оглед цитираното съдържание на разпоредбата на чл. 222, ал. 3 от КТ, следва да се приеме, че за да възникне право на обезщетение за работника в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, той следва да е придобил при работодателя десет, а не както посочва въззивникът-ответник, двадесет години трудов стаж. Изискването съгласно сега действащата редакция на нормата е този десетгодишен трудов стаж да е натрупан през последните 20 години преди

прекратяването. В конкретния случай е приложима предходната редакция на нормата, чиито предпоставки безспорно са налице, но е налице фактическия състав и на сега действащата редакция на нормата, тъй като по делото не се спори, че за последните 20 години ищцата е придобила поне 19 години трудов стаж при ответника. С оглед на това, за нея е възникнало право на обезщетение в размер на brutното □ трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. С въззивната жалба не са наведени доводи срещу начина на определяне на размера на обезщетението, поради което следва да се приеме, че той възлиза на приетата в първоинстанционното решение сума от 3 746. 88 лв.

Поради съвпадането на изводите на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд, въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното с нея решение на СРС - потвърдено, като правилно и законосъобразно в обжалваната част.

По разноските: Предвид изхода на спора, следва да бъдат присъдени претендираните и доказани от въззиваемата-ищца разноси пред въззивната инстанция в размер на сумата 600 лв. – заплатено в брой адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 11.06.2021 г. по гр.д. № 47837/2019 г. на СРС, III ГО, 180 състав в обжалваната часа, с която ответникът „Д.Ц. VI-С.“ ЕООД е осъден да заплати на А.-Р.И. М., на основание чл. 128, т. 2 КТ, сумата 2 749. 32 лв. - неизплатена част от трудово възнаграждение за периода 16.08.2016г. - м.01.2018г. вкл., ведно със законната лихва от 16.08.2019г. до окончателно изплащане на сумата; на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД - сумата от 647. 97 лв. - обезщетение за забава върху сумата за неизплатено трудово възнаграждение за периода 16.08.2016г. - 16.08.2019г., както и на основание чл. 222, ал. 3 от КТ, разликата над сумата от 600 лв. до размера на сумата от 3 746. 88 лв. - обезщетение в размер на brutното □ трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, ведно със законната лихва от 16.08.2019г. до окончателно изплащане.

Решението в останалата част за отхвърляне на исковете, както и в частта за уважаване на иска по чл. 222, ал. 3 от КТ до размера на сумата от 600 лв., е влязло в сила като необжалвано.

ОСЪЖДА „Д.Ц. VI-С., ЕООД, ЕИК **** да заплати на А.-Р.И. М., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата 600 лв. – разноси за адвокатско възнаграждение за въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО в частта за уважаване на иска по чл. 128, т. 2 от КТ и свързания с него иск по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД подлежи на касационно обжалване в 1 - месечен срок от съобщенията до страните пред ВКС при условията на чл. 280, ал. 1 и 2 ГПК, а в останалата част не подлежи на

касационно обжалване, на основание чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____